

Izhaja:

10. in 25. vsakega mesca.

Dopisi naj se frankujejo.
Rokopisi se ne vračajo.

MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.
za pol leta 50 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom: Izdajatelju
„Mira“.

Vsakemu svoje!

Leto IV.

V Celovci 10. oktobra 1885.

Št. 19.

Prazne besede, s katerimi liberalci slepijo ljudi.

VI. Verdrängung der liberalen und der deutschen Partei — spodrivanje liberalne in nemške stranke.

Kar ste nam do zdaj natvezti hoteli, gosp. dr. Wrann, ni bilo resnično. Kakor smo Vam jasno dokazali, ni res, da bi se Vi in Vaša stranka potegovali za pravi napredek, za pravo svobodo, za pravi razvoj; ni res, da hočemo mi potrapati ljudstvo in posloveniti celo deželo. Samo zadnje besede Vašega pisma so resnične; kajti res je, da hočemo mi spodrinuti liberalno in prenapeto nemško narodno stranko. Da pa naših besed ne bote narobe obračali, moramo pojasniti najprej to: „Stranka“ in „narod“ ni vse eno; „narod“ je celo ljudstvo, „stranka“ so pa le nekteri ljudje, ki hočejo ljudstvo vladati in voditi za seboj. „Liberalna stranka“ rada govori v imenu vseh Nemcev, pa dosti je Nemcev, ki ne marajo za to stranko in si želijo drugih vodnikov. Ravno tako je „nemški narod“ toliko, kakor celo nemško ljudstvo; „nemška stranka“ so pa le nekteri doktorji, profesorji, grajščaki, pisarji in nemirneži, kateri hočeje v imenu nemškega ljudstva zatirati druge narode in jim kratiti njihove pravice. Če tedaj mi pravimo, da hočemo spodrinuti „liberalno“ ali „nemško“ stranko, ne sme se to tako razkladati, kakor bi hoteli mi spodrivati nemško ljudstvo, ampak mi si mislimo le tiste nemško-liberalne može, ki nam hočejo krivico delati v imenu nemškega ljudstva, akoravno velik del tega ljudstva ne mara za te kričače. Z nemškim ljudstvom hočemo mi živeti v miru, radi mu privoščimo tiste pravice, kakor jih želimo sami za sebe, ter nikakor ne mislimo, da bi ga spodrivali.

Druga je pa z nemškoliberalno „stranko“. Ljudstvo namreč ali „narod“ ostane, „stranke“ se pa spreminjajo. Saj ravno zdaj se je „nemško-liberalna“ stranka razcepila v dve stranki: „liberalno“ in v „nemško“. Za nemško ljudstvo bi bila pa največja sreča, ko bi obe ti stranki popolnoma zibnili, in bi vsi Nemci stopili pod vodstvo in zastavo nemško-konservativne, ali nemško-katoliške stranke. Ne samo mi Slovenci, ampak tudi konservativni Nemci smo enih misli v tem, da je treba popolnoma spodrinuti tako „liberalno“, kakor tudi novo „nemško“ stranko. Zakaj pa da? To bomo povedali v dveh odstavkih, ker tudi g. dr.

Wrann govori o „liberalni“ in posebej o „nemški“ stranki.

A.

Spodrinuti hočemo „liberalno“ stranko. To je naša pravica, ja celo dolžnost.

Kakor namreč liberalci terjajo in zahtevajo, naj se vlada naše cesarstvo po njihovih mislih in željah, tako imamo po postavi tudi mi pravico, terjati in zahtevati, naj se država vlada po naših mislih in željah. Liberalci so vladali dosti dolgo časa, in gospodarili so tako slabo, da so vsi narodi klicali na pomoč. Državni voz so zavlekli tako v lužo, da si sami niso več znali pomagati. Ali to mar ni res, g. dr. Wrann? Takrat so jih svitli cesar odrinili od sebe in poklicali ministra Taaffa, naj bi on to popravil, kar so liberalci zavozili. Bile so potem leta 1879 nove volitve, ljudstvo je bilo do grla sito liberalnega gospodarstva, zato so liberalci pri volitvah zgubili toliko poslancev, da od tega časa niso več za vladanje.

Če so pa svitli cesar in avstrijski narodi pahnili liberalce od sebe, potem je menda zadosti spričano, da so slabo gospodarili; zato imamo mi ne samo pravico, ampak tudi dolžnost, da spodrivamo liberalce. Oni namreč ne mirujejo nikoli, in če bi se mi ne vojskovali z njimi, zaredili bi se oni spet tako, da bi nas potlačili pri volitvah in morda spet poprijeli za državne vajeti. To bi bila pa velika nesreča za celo Avstrijo, zato moramo liberalce spodrivati po vseh deželah, kar le premoremo! Povejte nam, g. dr. Wrann, kaj pa ste liberalci storili v srečo [narodov in ljudstev? Dobrega pač nemate kaj naštetih, vemo pa o vašem gospodarstvu veliko slabega! Vaša vlada je bila narodom v časno in večno pogubo.

V našo časno pogubo ste delali s tem, da ste stiskali slovanske narode, zavirali jim pot do sreče in omike. Odruhom in sleparjem ste dali najlepšo „svobodo“, da so s poštenimi ljudmi počeli, kar so hoteli (spominjajte se denarnega poloma leta 1873!); velikim tovarnam ste dali „svobodo“, da so zadušile malega obrtnika; tujim kupcem ste dali „svobodo“, da so zaslužek vzeli domačemu rokodelcu in trgovcu; kmetom pa ste dali „svobodo“, da se smejo do grla zadolžiti, kmetijo zapraviti, potem pa prijeti za beraško palico; potepuhom ste dali „svobodo“, klatiti se iz dežele v deželo, povsodi ljudi nadlegovati, nazadnje pa zavolj odгона ali boleznii ali starosti v škodo pripraviti in stiskati svojo rojstno občino; beračem ste dali svobodo, ženiti se, ker ste se menda bali, da bi sicer čisto izumrl beraški rod. Kaj ne, g. dr.

Wrann, da s tem nismo še našeli vseh grehov vaše stranke?! Ja, vaša „zlata svoboda“ je bila taka, da so vsi narodi zdihovali pod njeno težo in še danes zdihujejo, ker do zdaj še ni bilo mogoče vsega poravnati, kar ste vi zakrivali. Delali ste dolg na dolg, zato pa tudi poviševali davke, da je bilo groza. Ustanovili ste novo, slabo pa zraven še strašno drago šolo; ne dosti, da so šolske doklade silno narastle, prisilili ste še občine, da so morale zidati drage šolske hiše, ki še do danes niso vse plačane! Judi in bogatini na Dunaji so služili pod vašo vlado milijone, ljudstvo po deželi pa se je pogrezalo v čedalje hujšo revščino! Taki, gosp. doktor Wrann, bili so „zlati“ časi vaše liberalne vlade.

Tako ste skrbeli liberalci za našo časnno „srečo“!

Ali ste morda pa toliko več pomagali sv. katoliški cerkvi skrbeti za naše večno zveličanje? Ja, pa čudno! Vaša prva skrb je bila, da ste začeli preganjati duhovnike in katoliško cerkev. Judovskim in brezverskim časnikarjem ste dali popolno svobodo, da so smeli našo sv. vero zasmehovati in naše duhovnike, še celo škofe in sv. očeta papeža zmirjati in zaničevati, kolikor so le hoteli. Dovolili ste, da so smeli ljudje delati tudi ob nedeljah in praznikih. Sploh niste zavirali nobenega greha, samo vaše mošnje dotakniti se, to ste imeli še za greh.

In kaj ste Vi, g. dr. Wrann in Vaši tovarši, naredili s šolo? Rekli ste, da naj bo šola brezverska, da zamorejo v tisto šolo hoditi katoliški, judovski, luteranski in turški otroci. Zato ste rekli, da se v šoli ne sme nič govoriti o katoliški veri, razun borih dveh ur. Duhovščini ste vzeli vso oblast v šoli, učitelje pa izrejate v liberalnem, brezverskem duhu! Le dve bori uri ste pustili še za krščanski poduk; iz drugih šolskih ur in šolskih bukev pa ste pregnali krščanski duh; kaj bo potem duhovnik opravil v dveh urah? Ali ne meri vse na to, da hočete že v mladih srcih zanemarjati iskro sv. vere, da bi počasi sama zamrla in ugasnila?

Ja, g. doktor, veliko pohujšanja je prišlo v svet po vaših liberalnih naukih, po vaših brezverskih učenjakih, po vaših brezvestnih časnikarjih, pa tudi po vaših nesrečnih, Bogu in ljudem zopernih postavah. Ne v večno srečo, ampak v večno pogubo vodite vi liberalci ubogo, nevedno ljudstvo. Liberalci ste tedaj nevarni za našo časno in večno srečo, in ravno zato je vsakemu poštenjaku dolžnost, da liberalno stranko spodriva, kjer in kolikor le more.

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Papež in Bismark). Nemčija je nek Karolinin otok tam v daljnji Avstriji posedla. Španija pa je mislila, da je ta otok njen in je na Nemčijo huda in jezna. Po več mestih po Španskem so ljudje hudo razsajali zoper Nemce, nemškemu poslancu v Madridu zagodli mačjarado, nemški grb in zastavo zasramovali in raztrgali. Strune so se tako napele, da je ves svet pričakoval, da se vname vojska med Nemčijo in Španijo. Pa

kaj izduhta prebrisana glavica kneza Bismarka? On ponudi Španiji, naj sv. Oče papež Leo zavravnajo zmedeno štreno in mir napravijo med Nemčijo in Španijo. Tako ne bode krvave vojske, hvala Bogu! — Mi pa prašamo, ali bi tako nekrvavo pomirjenje ne bilo vselej mogoče? Ali bi se cesarji in kralji ne mogli tako pogovoriti in zjediniti, da namesto krvavega meča kak vladar ali kdo drug razsodi pravdo in mir napravi? Kdo bi bil prej poklican, poravnati prepire med kralji in cesarji, kakor sv. oče papež, namestnik Kristusov, ki je kralj vseh kraljev? Zdaj je vsa Evropa pod orožjem, to požre pa strašno veliko denarja. Naj bi pa živeli kralji v krščanskem miru med seboj, in če bi kaj prišlo navzkriž, naj bi stvar v razsodbo prepustili rimskemu papežu, potem ne bo treba toliko vojakov in ne bo treba krvavih vojsk. O tej reči prav lepo piše g. župnik Belec v knjižici „kmetom v pomoč“, o ktorej govorimo še na drugem mestu, in sicer tako: „V Ameriki imajo za 50 milijonov ljudi samo 25.000 vojakov, v vsem našem cesarstvu je 37 do 38 milijonov ljudi, vojakov pa imamo, in sicer tacih, ki so zmirom na nogah 285.000. Samo častnikov in kadetov imamo več kot v Ameriki vseh vojakov. To je grozno! Najbolj trdni ljudje se jemljejo v vojake, doma pa delo zastaja. Vsako leto se stroški množé za novo orožje, nove barke in trdnjave.

Vojaki se morajo odpraviti ali pa se mora saj njih število zelo znižati. To priznavajo in spoznavajo vsi pametni ljudje. Ali kako reč spoznati za nepotrebno je lahko, odpraviti jo je pa težko. In nič ni težjega kot vojake odpraviti. Ko bi kdo rekel, da v našem cesarstvu ne bomo mogli dolgo tako velikih stroškov za vojake nositi, bi prav pametno povedal; ko bi pa rekel, da se morajo pri nas zategadel vojaki precej odpraviti ali njih število znižati, bil bi tepec ali pa izdajalec domovine. Ko bi danes pri nas vojake odpravili, bi jutri našega cesarstva ne bilo več in novi gospodar bi nam gotovo še večja vojaška bremena naložil. Vladarji si nič ne zaupajo, vedno morajo pripravljene biti z vojaško močjo odpoditi poželjivega sosedu. Množeči se stroški za vojake morajo Evropo prevrniti ali pomagati ne moremo. Vojske so sicer vedno bile, ali vojni stroški so bili jako majhni v primeri z današnjimi. Velikokrat je tudi papež posredoval med krščanskimi vladarji in vojske ni bilo treba. Tudi zdaj bi bilo treba takega srednika, da bi se trdega vojaškega bremena znebili. Ali po človeški govoriti, take pomoči v bližnji prihodnosti še ne moremo pričakovati, ker se je svet preveč od krščanstva in posebno od katoliške cerkve odvrnil. Tu z vsemi postavami ne moremo nič pomagati, tu more le Bog pomagati in naša odkritosrčna povrnitev k nazorom katoliške cerkve. Kdor ve drug pomoček, naj ga pove, a svesti smo si, da ga ni.“

Iz Celovca. (Družba sv. Mohora na Koroškem.) Prav in lepo je, da se je število družabnikov na Koroškem povišalo, in sicer za 119. Vender so pa tri dekanije, v katerih se je število od lani zmenjšalo, in te so Belaška, Zilska in Spodnjedravybrežka. Kaže se tedaj, da ravno ob nemški meji pada število Mohorjancev. To je žalostno! Ravno ob meji bi si morali prizadevati rodoljubi, da bi širili koristno družbo. Se ve da

je križ, ker ljudje ne znajo slovensko brati. Dokler ne dobimo boljših šol, moramo si pomagati tako, da tisti, ki brati znajo, naj še druge naučijo. Po hribih je bila zmirom ta navada; zdaj jo bo treba upeljati še v dolino!

Po drugih krajih pa je število udov veselo narastlo, posebno v Grabštanjski fari, kar je tembolj hvale vredno, ker je tam najhujša nemškutarija doma. Vidi se, kaj premore rodoljubljen duhoven! Kakor lani, je tudi letos na Koroškem 20 far, ki imajo po 40 in več družabnikov. Marija na Zili je zginila iz te častne vrste, ustopila pa je na novo Tinjska fara. Te fare (oziroma kraji) imajo družabnikov: 1. Pliberk 162, 2. Celovec 116, 3. Prevalje 101, 4. Grabštanj 92, 5. Sveče 78, 6. Škocijan 68, 7. Žel. Kapla 67, 8. Bilčoves 64, 9. Št. Peter pri Velikovecu 63, 10. Šmihel pri Pliberku 61, 11. Št. Lenart 52, 12. Možica 51, 13. Št. Jakob v Rožu 47, 14. Žitaraves 47, 15. Tinje 46, 16. Črna 46, 17. Št. Vid pod Juno 45, 18. Jezersko 41, 19. Podgorje v Rožu 41, 20. Libeliče 40.

Iz Celovške okolice. (Občinske volitve.) Bližajo se volitve novih občinskih svetovalcev in županov. Kako bomo Slovenci volili? Lepo vas prosim, sosedi, ne glejte na bogastvo in na gosposko suktno, ampak volite take može, ki bojo bolj skrbeli za kmeta, kakor pa za liberalno gospôdo! Ne volite takih, ki so za nemške šole, saj vidite, da v takih šolah otroci veliko trpijo, naučijo se pa skor ničesar ne. Če volite nemške liberalce za župane, imeli boste zmirom dosti šolskih plačil, otroci pa vender ne bojo nič znali. Volite rajši slovenske može, kateri se bojo potegnili za to, da bo šola trpela samo šest let, da bo najprej slovenska in še le v zadnjih letih nemška, in da se bo po šolah učilo več krščanskega nauka. Svet je že zadosti hudoben, zato moramo skrbeti, da se bojo otroci po šolah izrejali v krščanskem duhu. Če volite pa liberalce za župane in svetovalce, bote enkrat dajali ojster odgovor pred večnim Sodnikom!

Iz Kanalske doline. (Hudourje.) Sv. Mihaela dan 1885 bodo Kanalčanje dolgo pomnili; prinesel jim je strah in povodenj. S tem pa ne rečem, sv. Mihel veliki angelj je to storil, le na delopust njegovega spomina se je to zgodilo. Bili so hudi, strašni dnevi za nas Gorenjce na Koroškem in Kranjskem, in menda tudi za Tirolece, kajti, od vseh strani se čujejo žalostne reči.

Imeli smo nekaj časa prav lepe jesenske dneve, da bi vtegnili priti še kako hudourje, tega še mislili nismo, ker smo kvaterno nedeljo srečno prepasali. A kimovec je kimovec; letos nas je z ropom vdaril.

Petek 25. septembra začne deževati, v saboto liti, nedeljo jutro grometi, in ena nevihta je drugi roko podajala. Že v nedeljo 27. sept. so se ljudje bali povodnje; celo noč so nekteri stali pri vodi na Višarskem grabnu in drugih potokih; po vsih grabnih so drle vode z višav v dolino, da jih je bilo strah videti in slišati. Še groznejši so divjale nevihte po noči od nedelje na ponedeljek in precej zjutraj so se kazali njih žalostni nasledki.

Potoci, katerih imamo zadosti, in to eden hujši od drugega, kedar so se napili, so že hudo razsajali, noben ni hotel več ostati v svoji strugi; vsa človeška moč jim ni bila kos. Višarski potok ali Žabnica je strugo napolnila z grezom, da je

tekla na visokem žlebu in je zadnjič predrila v polja, se raztakala po cesti na desno proti Trbižu, in na levo proti vesi, na obeh krajih je razderala ali pa zasipala, kakor se je naključilo. — Jezero, ki je nastajalo pod goro, je zaplavilo mnogo njiv s krompirjem, kapusom, fižolom, sirkom in pašo.

Drugi hudournik je v vas priropotal, rošto predril in sred vasi na cesti napravil velik tomun, in nagromadil visoke kupe peska in sipovine.

V strmih senožetih so se vtrgale drče in se zadržile na železnico, umazane proge zapustivši. Dva druga potoka na zapadnem koncu vasi, ktera že proti Laškem tečeta, sta se združila, poplavila loge in vse grunte po logih. Ubogi posestniki so po njih hudo zadeti, zlasti 2 ali 3; več ali manj pa skorej vsi. Naše vasi že itak nimajo odveč polja, toliko hujše jih zadene, če jim požrešna voda še te kose vzame ali vniči. Nekteri so prišli ob pičle pridelke, katerih so se že veselili, da bodo družine ž njimi redili, enim je voda raztrgala grunte, drugim zaplavila z glino, spet drugim zasula z šotro in grezom.

Logi od Žabnic do Ukev so bili vsi zaplavljeni in voda se je po njih pretakala. Bela je pretrgala most iz Ukev na Ovčjo vas; cesarska cesta je na več krajih zasuta od šotra iz „Suhega vrha.“ Hudo je razsajal v Ukvah planinski potok „Ukva“, in je ljudem napravljajal dela in strahu. Most v vasi so morali sneti, da ga jim voda ni razdjala; stražno hišico na postaji je voda podprala, da se je pogreznila in na polji imajo Ukljani strašansko škodo po Beli, Ukvi in Prusniku. Tudi v Naborjetu sta pobrana mosta v trgu in uni do postaje. Proti Lužicam doli je železnica poškodovana, da že 27. vlak ni mogel prehajati; od 28. sept. do 2. okt. je bil ves promet na železnici ustavljen.

Na Trbižu je mali, trški potoček delal mnogo škode, trgal vrtove in zasul fužine. Še le 1. okt. je jel razgrajati Ovški potok, ter svoje vodovje raztakal po logih in gruntih. Od vseh strani žalostne novice! Po noči od 1. do 2. oktobra nas je zapadel sneg; na Višarjih ga je vrglo 30. cm.

Iz Libuč. (Srečna volitev.) Do zdaj smo imeli v Libučah većinoma take občinske svetovalce, kateri so tako govorili, kakor so želeli uradniki grofa Thurna. Bili so z eno besedo liberalci in goreči bolj za nemško ko za slovensko slavo. Letos smo jih pa vrgli in izvolili same trdne slovenske in katoliške korenjake. — Slovenci koroški, storite povsodi tako, kakor mi. V mnogih krajih imate take nemškoliberalne župane. Vržite jih in posadite na njih mesto svojo kri!

Ob bregu Vrbskega jezera. (Slovenci pozor!) Ob južnem, senčnem bregu Vrbskega jezera se bo menda od Celovca do Vrbe napravila lepa cesta. Hiše in gojzdi tamošnji dobijo torej visoko vrednost, ker si bojo ob tihem, senčnem in hladnem bregu bogataši stavili prijazne vile za poletni počitek in kratek čas. To so judje že ovohali in nek judovsk dohtar iz Dunaja je od nekega posestnika v Škofičah že dobro obraščeno goro kupil za prav nizek denar. Pripoveduje se, da sta se dohtar in posestnik ustmeno bila drugače spogovorila, kakor je poznej pogodba se bila napisala. Posestnik je nek že v Celovci popraševal pri advokatih, pa zvedel je, da ni pomagati več. Zatorej

pazite, kaj in kako prodaste in glejte, kaj podpišete! Po toči je zastoj zvoniti.

Od spodnje Zile. (Žalostna novica) se raznaša po naši dolini. Znani nemškoliberalac in oče nemškega šulferajna, gosp. Brugger, je gosp. fajmoštra na Vratah tožil pri okrajnem šolskem sovetu. Ta je menda tožbo odposlal dežel-nemu sovetu in odtod je tožba šla lna škofijstvo. Govoril sem z nekim znanim, poštenim posestnikom iz Vrat in ga popraševal o tej zadevi. Pa on mi ni vedel kaj gotovega povedati, le to je pristavil, da je nekaj slišal zvoniti zastran rojstnega dne presvitlega cesarja Franc-Jožefa. Ta posestnik se je prav čudil in jezil, da se g. Brugger predrzne prositi za slovensko službo, — obžalujemo, da mu vis. dež. šolski svet tako službo podeli. Kakor „Mirov“ dopisatelj prašamo tudi mi: „Kako bo tak podučeval slovenske otroke“? Tudi v naši čisto slovenski dolini imamo trdih Nemcev za učitelje. Po Koroškem je takih učiteljev še več ko petdeset! Kdaj bomo Slovenci dobili za naše slovenske otroke tudi slovenskih učiteljev?!

Od Klopinskega jezera. (Hvalevredna občina.) Ob šolskih počitnicah sem popotoval po lepej Podjunske dolini. Mudil sem se nekaj časa pri Klopinskem jezeru in povem, da se mi je cela okolica kaj dopadla. Pri Patrnžu so mi po prav nizke ceni dobro postregli, v zelenej vodi imenovanega jezera sem se dobro ohladil in jo po tem mahnil čez prijazni Šent-Jurski homec proti Železnej Kapli. Med potjo pridem v občino „Rikarjaves“ v Šent-Vidski fari. O Slovencih te občine imam marsikaj hvalevrednega povedati. Po vsej Podjunske dolini, kar sem je obhodil, videl sem ob cestah in vaseh table in kažipote samo v nemškem jeziku. Mislil sem, da sem na Prusovskem. Prav dobro mi je djalo in srčno me veselilo, da sem po Rikarjavesi našel vse table in kažipote najprej v slovenskem, spodej pa tudi v nemškem jeziku. Tako je prav in se postreza s tim Slovincem in Nemcem. Hvala in slava gosp. županu in celemu občinskemu odboru! Da bi se tako ravnalo po vseh slovenskih občinah! — Slišal sem tudi, da ta občina pri vseh volitvah, naj si bojo za državni ali deželni zbor, vselej enoglasno voli za slovensko stran. Vselej sta med volilnimi možji oba gg. fajmoštra te občine. Tako je prav, ako cerkvene in svetovne oblasti v lepej ljubezni in edinosti delajo za časno in večno srečo svojih podložnikov. To časti in hvali obe oblasti. — Še nekaj sem zvedel, kar se mi je jako dopadlo in me skorej ganilo do solz. Sreča me nek starček, žalost se mu je brala iznad obličja. „No oče! kam pa, kaj se tako kislno držite?“ „Oh, gospod! — debele solze so mu priigrale — oh, mi Šent-Vidski farmani smo v velikem strahu in žalosti.“ Začne mi praviti, da so njih g. fajmošter šli na božjo pot v Marijacej in odtod se podajo v Gradec k nekemu zdravniku. Bog daj, da bi pomoči našli in dosegli spet ljubega zdravja; hud krč v grlu jih je jel stiskati in dušiti. Zaobljubili smo se vsi farmani po hišah vsak večer žebrati sv. roženkranec v ta namen, da bi se nam preljubi naš gosp. fajmošter Peterman spet ozdravili do čistega. Mislil sem si, naj bi to slišali vsi tisti nemškoliberalci in nemškutarji, ki po svetu trobijo: Duhovniki, ki delajo in volijo na slovensko stran, pridejo pri Slovincih ob vso ljubezen, čast in zaupanje, — ravno narobe je resnica!

Iz Kanalske doline. („Mir“ ima prav), kar je že večkrat povdarjal, naj da se po železnicah skoz slovenske kraje imena postaj in obstojnic tudi kličejo po slovensko. Dne 30. sept. t. l. peljal sem se z vlakom, ki ob $\frac{3}{4}$ odrine od Trbiža, po svojih opravilih v Belak. Na postaji „Vrata-Medgorje“ vlak obstoji, sliši se: „Thörl-Maglern, eine Minute Aufenthalt“; nihče se ne oglasi in spet zavzvončlja, da vlak odrine. Zdaj začne neka ženska v bližnjem kupetu kričati na vse grlo še ob pravem času, in vlak še obstoji. Bila je Zilanka, ki ni zastopila: „Thörl-Maglern“; kajti Slovenci pravijo: „Vrata-Medgorje.“ To je očiten in najnovejši dokaz, da je živa potreba, naj se oklicuje na postajah tudi slovensko, kakor se to godi po Kranjskem. Res je čudno, da ravno tisti železniški sluge, ki po Kranjskem prav lepo slovensko izkličujejo, v Trbižu na Koroškem ne znajo več slovenske besedice. Od Trbiža do Belaka pelje državna železnica. Gosp. minister baron Pino bode gotovo tudi tukaj se usmilil nas Slovencev!

Iz Podjunske doline. (Nemški učitelji za slovenske šole.) V poslednjem „Miru“ je nekdo iz Spodnje Zile naznanil, da je v Šent-Štefanu postavljen za šolskega voditelja trd Nemeč. Poznamo tega gospoda; ime mu je Juri Kerschbaumer, rojen v Modrinjej vesi pri Šmohorju. Mora ta gospod že biti prevejenega nemškega plemena in navdušenja, ker so ga nemškutarji v slovenskem Šent-Štefanu pri poslednji volitvi za državni zbor volili za volilnega moža. Volil je tudi v Šmohorji res zoper Taaffejevo vlado kandidata

nemškoliberalne stranke g. Nischelwitzer-ja. Prej je bil učitelj v Šent-Štefanu, zdaj so ga povišali za šolskega voditelja. Gosp. Kerschbaumer se tega povišanja gotovo veseli, — Slovenci pa se čudimo in obžalujemo to. Čudimo se, da se trd Nemeč predrzne prositi za slovensko službo, — obžalujemo, da mu vis. dež. šolski svet tako službo podeli. Kakor „Mirov“ dopisatelj prašamo tudi mi: „Kako bo tak podučeval slovenske otroke“? Tudi v naši čisto slovenski dolini imamo trdih Nemcev za učitelje. Po Koroškem je takih učiteljev še več ko petdeset! Kdaj bomo Slovenci dobili za naše slovenske otroke tudi slovenskih učiteljev?!

Iz Prevaljske okolice. (Kako smo sprejeli svitlega cesarja.) Vsi veseli smo bili, ko smo zvedeli, da se bojo svitli cesar pomudili nekaj minut tudi v Prevaljah. Zbralo se je pri postaji okoli 4000 ljudi. Bili so šolski otroci iz vseh bližnjih šol. Prevaljska in Guštanjska požarna straža, več sto Ljeških rudarjev v svoji opravi in

več fužinskih delavcev v modri (plavi) obleki, potem pa veliko kmetov. Še več bi jih bilo prišlo, ko bi se bilo vsem naznanilo. V naglici smo 28 odrasčenih deklet v belo oblekli. Neki rodoljub je kupil troje bander, cesarskih in slovenskih. Eno bandero so nosile deklice, dvoje pa kmetje. Se ve da so vihrale zastave tudi iz zvonika in raz olepšanih hiš. Svitli cesar so prišli ob pol petih. Šolarji so bili naučeni, da so „hoch!“ klicali. Mi kmetje pa smo se oglasili z močnimi „živio!“ klici in smo prav lahko potlačili slabotne „hoch!“ klice. Ne vem tedaj, kje je imel poročevalec „Celovčanke“ svoja ušesa, da je slišal same „hoch!“ klice. Vkljub silnemu dežu stopili so svitli cesar na prosto in govorili z gospodom fajmoštrom in drugimi gospodi. Ko so šli svitli cesar nazaj v voz, obrnili so se še enkrat na stopnici in rekli z razločnim glasom po slovensko: „Živi vas Bog, živi vas!“ Na to smo Slovenci spet zagrmeli „Živio!“ Nekaterim nemškoliberalcem to ni bilo prav in rekali so belo oblečenim dekletom: „Sei still, sei still!“ Dekleta se pa niso zmenile za te gospode in so klicale „živio!“ Ko so cesar odšli, podali smo se vsi vkup v cerkev in molili lavretanske litanije in nekatere molitve za svitlega cesarja. Vsi smo bili dobre volje, da smo videli svitlega cesarja; le to nas je bolelo, da so nas gospodje postavili v zadnjo vrsto za rudarje in delavce. Pa Slovenci smo tega že vajeni, da nas postavijo povsod v zadnjo vrsto, samo pri plačilih smo v sprednji vrsti. Pa to je vse pozabljeno, da smo le slišali svitlega cesarja govoriti po slovensko.

Iz Škofijske okolice. (Občinska volitev) se bliža. Sosedje se pogovarjajo, da ne bojo več volili liberalcev, kateri so srečni, če jim kak gospod iz mesta roko stisne, ter potem volijo z Nemci, na svoje rojake Slovence pa pozabijo. Taki omahljivci niso za župane in svetovalce. Župan mora biti trdega srca, če hoče braniti svoje sosede!

Pa tudi zavolj tega mi ne maramo za liberalne župane, ker oni vse ubogajo, kar jim rečejo v Celovcu. Tako so jih enkrat sklicali k „Sandwirtu“, da naj se podpišejo za nemško in osemletno šolo. Res so potrdili vse, kar so jim liberalci položili v usta. Nam pa to ni prav, mi nismo zadovoljni s sedanjimi šolami: mi hočemo v šoli več krščanskega nauka, več slovenščine in potem pa šest let šole namesto osem. Ljubi slovenski bratje v Celovski okolici, ne pustite se za nos voditi liberalcem, in volite druge može za župane; take, ki nemajo nič žlahte v Celovcu!

Iz Guštanja. (Obstojnice v Guštanju in Kamnu.) Težko že čakamo, da bi se nam izpolnila naša želja po železniški obstojnici v Guštanju. Če hoče kdo iz našega kraja na železnico, podati se mora ali v Prevalje ali v Dolnji Dravbreg. To nam je zelo od rok. Slišali smo, da g. minister Pino rad ustreže ljudem, kjer le more, in da je pri državnih železnicah napravil že veliko takih obstojnic, kakor je sam povedal možem, ki so bili pri njem v Kohlhofu. Južna železnica pa se ve da ni državna, in naravnost ukazati tukaj tudi minister ne more. Mislimo pa, da je ministrova beseda že toliko veljavna, da nam pri južni železnici vender le pomore da obstojnice. Tudi v

v Kamnu so take obstojnice potrebni, in mi jim želimo, da jo dosežejo. Od Celovca proti Beljaku so postaje goste, zraven njih je pa še več obstojnic. Od Celovca proti Mariboru so pa pastaje zelo redke, treba je dolgih potov, da se pride do bližnje postaje. Poženimo se tedaj najprej za obstojnice v Guštanju in Kamnu. Kdor trka, temu se odpre.

Iz Golšovega pri Žihpoljah. (Huda ura.) V nedeljo 27. sept. do poldne je pri nas hudo treskalo in deževalo. V Humčah je vdarila strela v skedenj in ga užgala. Ljudje so prišli ogenj gledat. Drugi so spet odšli, le štirje so še ostali, dva možka in dve ženski. Na enkrat pa trešči v te štiri ljudi in jih vrže na tla. Mrtev sicer ni nobeden, pa vsi ležijo bolni; osmojeni so na levih ramah. 12letna deklica se je med temi štirimi najprva zavedla. Psička, ki je bil pri njih, je pa strela popolnoma ubila.

Iz Kranja. (Strela) je v nedeljo 27. sept. tukaj na Premskem, četrť ure od Kranja, ubila očeta in dva sina. Fantina sta šla v boršt gobe brat. Ker ju pa dolgo časa ni bilo nazaj, šel ju je oče iskat. Vsi trije se vrnejo proti domu, pa med potjo jih ubije strela. Hudega vremena varuj nas Bog!

Kaj dela politika.

Državni zbor so odprli svitli cesar dne 26. sept. s prestolnim govorom. Iz tega Najvišega govora zvemo, da bo vlada predložila poslancem novo postavo zaradi podedovanja kmetij. Tudi se bo skušalo obrtnikom in kmetom pomagati z novimi colninami. Za rokodelce se bojo napravile obrtne šole. Tudi za delavce se bo skrbelo s pravičnimi postavami. — Za predsednika državnemu zboru je bil spet izvoljen dr. Smolka; za podpredsednika pa grof Rihard Klam in Chlumetzky. — Poslanec Türk predlaga, naj bi se kmetom znižali davki, ker žito nema nobene cene več. — Časnik „Presse“ hoče vedeti, da se bo pomagalo tistim kmetom, ki so letos zadeti po toči, suši ali povodnji. Država bo takim občinam brez obresti posodila nekaj denarja. Da bi to le res bilo! Na Koroškem imamo letos več takih nesrečnih občin, kjer so kmeti prave reve; imeli so najprej sušo, potem točo, nazadnje pa še povodnj, da niso skoraj nič pridelali!

V državnem zboru se sploh grdo gledajo naši in nemškoliberalni poslanci. Sprijeli se do zdaj še niso, pa v kratkem bo začelo treskati in grmeti. To je dobro, da je naših več, liberalci ne morejo nič opraviti. Zavirali bodo, pa škodovali le malo.

Že zadnjič smo povedali, da so slovanski Bolgari vzeli Turkom deželo Rumelijo. Mislili smo, da bo precej pokati začelo, pa Turk se do zdaj še nič ne gane. — Med tem časom sta pa tudi srbski kralj Milan in grški kralj Jur sklicala vsak svojo vojsko pod orožje. Tudi ta dva hočeta dobiti vsak svoj kos zemlje, če se bo Turčija vnovič delila med sosede. — Velike oblasti, to so mogočni vladarji naš, Rus, Prus (Nemec), Anglež, Francoz in Lah pa se pogovarjajo, kako bi se dale turške zmešnjave poravnati brez vojske. To bo pač težko delo!

Prepir med Nemčijo in Španijo je zdaj v razsodbo izročen s v. očetu papežu Leonu XIII. Zviti lisjak Bizmark je s tem sv. očetu nastavil past, da se morajo zameriti ali Nemcem ali pa Spancem. Papež Leon XIII. so pa tudi modra glava in bodo razsodili tako, da bo ostal Bizmark na sramoti.

Gospodarske stvari.

Kako podgane pokončati.

Grajsčinski oskrbnik S e k e r k a priporoča v nemškem gospodarskem listu sledeči pripomoček. Ni je skoraj bolj nagnjusne živali od podgane, ker razun škode, katero prizadene z oglodanjem različnih naših pridelkov, gnjusi se večidel tudi našim domačim živalim tako oglodane sadeže jesti. Ni čuda tedaj, ako ima nagnjusna ta žival veliko sovražnikov, kateri je pa, kakor skušnja kaže, ne morejo zatreti.

Pred tremi leti naselile so se podgane tudi pri meni in pomnožile se v teku leta tako, da je kljub vsemu preganjanju po hlevih posebno vse gomolelo. Nastavljene pasti in skopci pomagali so prav malo, mačke so poginjale ali so se zgubljele; oves, pšenico, kuhan grah, kruh pomazan s putrom ali maslom, tudi meso piščancev ali golobov, ki so poginili, žrle so podgane rade, dokler ni bilo potreseno s strihninom ali mišnico, kakor kakor hitro pa se je temu dodalo še tako malo strupa, ako prav mešanega s cukrom, spoznale so živali to koj, in nobena več se vabe ni dotaknila. Na kratko: skoraj ničesar ni bilo, česar bi ne bil poskusil, toda vse je bilo zastoj.

Na misel mi vendar tudi pride poskusiti kotran (Theer). Naročil sem v vse vidne podganine luknje kotrana naliti, in to je pomagalo. Ako se v luknjo, v kateri so podgane, vlije na priliko 1 liter kotrana, pridejo podgane ali takoj iz nje, ali pa se zaduše, ako nimajo postranske luknje. Podgane, katere iz luknje prihajajo, sme se brez skrbi pustiti, ker so tako vse s katranom pomazane in morajo v malo dneh poginiti. Ako bi pa take podgane šle v drugo luknjo, tedaj pomažejo ali pa preženejo druge podgane in tako se namen še boljše doseže. Tedaj je vsikakor boljše namazane bežeče podgane ne pokončati. Našel sem že nekaj mrtvih podgan, katere so bile samo na malo mestih pomazane. Na tistih mestih odpadla je dlaka, koža pa je kazala vidne otekline.

Kotran ima tudi to dobro lastnost, da se ne posuši tako hitro, da se tedaj take luknje podgane dalj časa ogibljejo, pri tem pa je katranov duh drugim domačim živalim popolnem neškodljiv in se celo priporoča za obrambo pri nekterih kužnih boleznih.

Sklepam s tem, da sem se podgan popolnem iznebil, odkar sem zoper nje rabil kotran: sosedje v vasi pa tožijo, da jih imajo zelo veliko. „Nov.“

Za poduk in kratek čas.

O cesarju Frideriku in o kralju Matjažu.

(Nemško-slovenska pravljica; zapisana v Šmarjeti v spodnji Rožni dolini.)

(Konec.)

Potem je minih prinesel neke velike bukke, v usnje vezane, in iz tistih bukkev mi je bral cel popoldan do večerje, kaj se bo vse zgodilo na svetu. Potem me je peljal spet v cerkev, kjer so stali minih, vsak svojo svetilnico v roki. Potem so šli sparoma v lepem redu iz cerkve in skozi tisti turn, kjer sem jes noter prišel. V turnu je bilo veliko vrat in minih mi je povedal za vsake, kam se pride: „Skoz te se pride k svetem Jurju v Hall, skoz te v planjavo, skoz te k Materi Božji v Radenthal, skoz te ob reko Ren, skoz te k svetem Petru, skoz te k svetem Dionizu, skoz te k svetem Jerneju, skoz te k svetem Maksimiljanu.“ Midva sva šla skozi vrata k svetem Jurju in prišla do globokega jezera. Drugo noč sva prišla v Salzburg. Tretjo noč sva šla v Italijo in spet nazaj v Untersberg. Na tem potu sem videl neizrečeno bogastvo zlata in srebra. Ko se je dan storil, sva brala iz bukkev prihodnjih časov, in on je meni veliko povedal, kaj se bo vse zgodilo pred pokončanjem sveta. Ko sem pogledal skozi okno, videl sem cesarja s krono na glavi in svitlim žezlom v roci hoditi med drugimi gospodi. Imel je dolgo, sivo brado, ki je segala do tal. Minih mi je rekel, da je to cesar Friderik, ki je bil zamaknjen v Bolesburgu. Tudi druge gospode mi je povedal po imenu. Ko sem minih prašal, kaj imajo ti gospodi tukaj opraviti, dal mi je tako kladernico (zaušnico) na levo lice, da je ne bom nikdar pozabil.

Potem mi je dal spet jesti in piti. Ko je minulo sedem dni, mi je rekel: „Moj ljubi Ackersman, zdaj je prišel čas, da se ti od mene ločiš. Ako si pa rad tukaj, pa bodi.“ Jes pa sem si želel na svet nazaj priti. Na to mi je minih dal dva hleba kruha in tri zlate vinarje na pot, in mi rekel: „Bodi bogat ves čas svojega življenja! Tebi ne bo nikoli denarja menjkalo.“

Potem me je prijel za roko in me peljal k turnu skozi veliko tavžent žolnirjev (vojakov), kateri so vsi na eni nogi klečali, na drugo nogo pa glave z roko naslonjene imeli in spali. Konjiki pa so spali na konjih. Potem me je peljal k mizi, kjer je sedel kralj Matjaž in tudi spal. Potem me je peljal na tisti kraj, kjer sem bil pustil svoj klobuk. Jes sem klobuk vzel in se pokrtil. Pogledal sem na uro v tistem turnu, in kazala je spet na sedem. Minih mi je pravil, da se bo kralj Matjaž zbudil in z njim cela vojska, in to se bo zgodilo leta 1991, malo let pred koncem sveta. Pokazal mi je tudi neko drevo in mi rekel: „Kedar se bo to drevo ozelenelo, takrat se bo približalo vaše odrešenje. Ko sva skozi turn in skalo prišla spet na ta svet, je minih še dolgo pri meni stal in mi pravil, kaj se bo godilo pred koncem sveta. Potem pa mi je roko podal in šel nazaj pod zemljo.

Pravil pa mi je to:

„Navstali bojo potresi, dragina, lakota, vojska, kuga, goljufija, nevoščljivost, ošabnost, prelivanje

krvi. Nečistost bo pri vseh stanovih, pri gosposkih in revnih ljudeh. Laži in goljufije bo veliko med ljudstvom, opravljanja, inevoščljivosti in sovražtva. Mogočni se bodo zmenili ter bodo uboge ljudi in berače preganjali iz kraja v kraj. Ljudje ne bodo vedeli, ktere vere bi se držali. Med revnim ljudstvom bo veliko joka in žalovanja, da bo predrlo oblake, in se bo Bog razjezil nad svetom. Na to bojo prišle hude težave in nadloge, kakoršnih svet še ni videl. Kralji se bojo komaj še obdržali na svojih prestolih (tronih). Vera se bo zgubila, samostani bojo razdjani, blagoslov Božji se bo zgubil. Leta 1990 bo po hudobiji smrt storila kronana Rimska glava, pa ljudje se bojo temu smejali. Vsak bo živel, kakor bo hotel. Pa Turk bo hudobnim ljudem njih sablje iz rok vzel in jih potopil v njih lastni krvi.

Cesar Karl iz Auffenspergskega roda bo zadnji cesar. Tedaj bosta dva pridigarja iz ene lece pridgala od ojstre pokore. Med tem pa bo Turk strašno gospodaril in pomoril veliko kristjanov. Tri vode, Ren, Izar in Aniza bojo čisto rudeče od krvi. Kmetje bojo svoje orodje predelali v orožje. Tudi na Španskem, Laškem, Francozkem in Češkem (Pemskem) bojo hude vojske, dragina, lakota in kuga. Kmetje se bojo zbrali z vilami in sekirami in drugim orožjem. Takrat se bo zbudil kralj Matjaž in bo kristjanom prišel na pomoč, da bo temu konec storil. Potem bo prišlo nekaj dobrih let. Pa kmalo potem se bo prikazal Antikrist in bo začel kristjane vnovič strašno preganjati in trpinčiti. Za njim pride kmalo konec sveta.

Smešničar.

Neki človek je prišel po noči iz krčme tako pijan, da lune (mesenca) ni mogel razložiti od solnce, in prašal je mimogredočega: „Prosim, povejte mi, ali sveti solnce ali luna?“ Nagovorjeni pa reče: „Ne zamerite, tega vam ne morem povedati, ker nisem iz tega kraja doma.“

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. Hude ure smo imeli spet na Koroškem. Od 25. do 28. sept., največ pa v nedeljo 27. sept. je bilo kaj čudno vreme. Vlačili so se pod nebom rudečkasti oblaki, bliskalo je in grmelo, v mnogih krajih je vdarila strela, od časa do časa pa se je vlila strašna ploha. Vode so hipoma naraščale in stopile čez bregove ter napravile veliko škode. Najhuje razdejana je Kanalska dolina. Zabnica, Ukva, Bela in drugi potoki vdrli so se s strašno močjo v dolino, s seboj noseči kamene in izruvano drevje. Kmalo so se struge zajezile s peskom in drevjem, in voda je butnila čez bregove na njive in travnike. Med Zabnicami in Ukvami je nastopilo celo jezero. Vsi poljski sadeži so pokončani in še dobra zemlja posuta s peskom. Voda je poškodila mnogo mlinov in hiš. Velika škoda tudi drugod. Rajbelj je bil v nevarnosti. En človek je utonil. Proti laški strani je razdrlo cesto in železnico. — Pa tudi na Zili, posebno v Št. Mohoru je veliko škode. Zila je raz-

drla mnogo tistih jezov, s katerimi so jo mislili ukrotiti. V Podkloštru so se vode komaj ubranili. — Drava je naredila precej škode v rožni dolini. Pri mostu sv. Ane blizu Galicije je odnesla dva stebra. — Tudi po drugih krajih napravili so hudourniki veliko škode. — Svitli cesar so podarili poškodovanim na Koroškem 12.000 gld., Smohorcem pa še posebej 1000 gld. — Tudi gosp. deželni predsednik je izdal oklic na vse prebivalce Koroške dežele, naj pobirajo milodare za tiste, ktere je oškodovala povodenj. — Danes se izžrebajo srečke od loterije v korist zavetišču za spridene deklice. — Strašilo je v sredi Celovca v neki gostilnici. Pred hišo je stalo zmirom vse polno ljudi, da bi straha videli. Vsako noč, kedar so ugasnili luči, začelo je ropotati po hiši. Nazadnje se je izkazalo, da je delal vse to neki hudomušni agent. — Nekemu kmetu pri Št. Pavlu se je splašil konj in drvil z vozom, na katerem je sedela tudi kmetica, proti železniškemu vlaku. Kmetica je padla na šine in parovoz jej je strl glavo, kmet pa se je prijel za parovoz in se obdržal, dokler se ni vlak ustavil. Tudi kouju se ni zgodilo nič. — V Celovcu so na nedeljo dopoldne razdirali lesene stavbe, v kterih je bila razstava, tedaj v času, ko so se v bližnji benediktinski cerkvi brale sv. meše. Mudilo se za to delo ni prav nič. V soboto prej in v ponedelek potem je bil pa mir blizo cerkve. Ako se tako skrunijo nedelje in prazniki, potem se ne smemo čuditi, ako nas Bog tepe. — Pri Mühlendorfu v Belanski dolini so se sprijeli lovci dveh lovskih gospodarjev zavolj divje koze. Lovec Nojsternik je ustreljen, Glavičnik hudo, Anthofer pa lahko ranjen. — Baron Poche je prodal svojo grajščino Golek (Hallegg) pri Celovcu baronu Seenussu iz Dunaja. — 27. sept. so č. g. dekan Ambrož iz Kaple blagoslovili popravljeno cerkev v Glinjah. Imeli pa so slabo vreme. — Goveda, ovce, koze in svinje se zdaj ne smejo goniti čez laško mejo pri Pontablu. Prepovedala je to laška vlada. — Društvo sv. Vincencija v Celovcu prosi milih darov, naj bo že v denarjih, ali žito, drva, krompir, sočivje itd., da jih bo delilo revnim študentom in zapuščenim otrokom v svoji hiši in mestnim revežem. — V Celovcu se je vstrelil rudarski nadzornik Esterl iz Idrije.

Na Kranjskem. Pred ljubljansko porotno sodnijo se je uni teden pralo umazano perilo g. Jonka, župana in deželnega poslanca iz Bolca. Tožil je bil vrednika „Slov. Naroda“; zdelo pa se je, kakor bi tožnik sedel na zatožni klopi. Jonko je pravdo zgubil. Po tem, kar se je tu slišalo, čudimo se, da je tak mož poslanec in župan! — Ljubljančani so ustanovili prvo podružnico šolske družbe sv. Cirila in Metoda. Upisalo se je 50 udov, med njimi je šest pokroviteljev, t. j. takih, ki so uplačali po 100 gld. enkrat za vselej. — V Senožečah se je ustrelil orožniški (žandarski) stražmešter Grkman. — Po Kočevskem okraju se klati medved in trga živino. — Hvale vreden je sklep slovenskega dramatičnega društva v Ljubljani, ki hoče nekaj gledaliških igralcev izuriti in jih po leti pošiljati po slovenskih mestih, da bojo predstavljali igre. Ako se za igre izbere le dobro, pošteno blago, zbuja le bojo take predstave narodno zavest, širile omiko in lepo obnašanje, pa tudi ljudstvo kratkočasile. — Novo latinsko petno mašo

„missa pro defunctis“ je zložil gosp. Hladnik. Tiskana je pri Milicu v Ljubljani in velja 50 kr. — Priljubljenih Jurčičevih spisov je izišel 5. zvezek, v katerem so te povesti: Hči mestnega sodnika. — Nemški valpet. — Sin kmetskega cesarja. — Lipe. — Pipa tobaka. — V vojni Krajini. Zvezki so prav lepo vezani. — Hudo uro in povodenj so imeli Gorenjci na Fužini in pod Korenom. Tudi iz Dovjega smo dobili dopis o veliki škodi, ki jo je napravila povodenj. — V Savi pri Zalogu je utonil nek mladi mož; v nevarnosti pa jih je bilo še sedem drugih.

Na Štajerskem. Lepo veselico imela je nedavno kmetska čitalnica v Rušah. — V Karčevini je bil 27. sept. tak veter, da je nosil ženske po zraku, pipal drevje iz zemlje, rušil dimnike, trgjal strehe in metal živino ob tla. — V Vitanju je neki fant pojedel 300 češpelj, otrpnil mu je želodec in čez kratko je nespametni človek umrl. — Prav dobro se je obnesel občni zbor slovenskega pevskega društva v Celji. Slovenci so bili židane volje. Pelo se je prav lepo. Grdo pa so se obnašali Celjski nemškutarji. Oni so se tako silili med Slovence, da so jih morali odganjati žandarji. — Po spodnjem Štajerskem pričakujejo letos prav dobro vino. Že mošt se plača veliko bolje, kakor lansko vino. — Železnico mislijo meriti med Radgono in Ljutomerom. — Veliko se ugiba, ali bojo zidali železnico iz Celja v Slovenjigradec ali ne. Če ne še letos, enkrat pa jo že bojo. — Na južnem Štajerskem se morajo pisma in pošne pošiljatve sprejemati tudi, če so pisane čisto slovensko. Ako uradniku to ni prav, mora pa sam pripisati zadjo pošto tudi po nemško. Slovenske pošiljatve se morajo potrjevati s slovenskim receptom, ne da bi bilo treba, to še le zahtevati. Srečni Štajerci!

Duhovniške spremembe v Krški škofiji.

Č. g. Jožef Bergmeister pride za provizorja v Št. Daniel; č. g. J. Čare pa za provizorja v Glanhofen in Pernegg. — Umrli je č. g. Boštjan Vernik, župnik v Kotu. R. i. p.

Opomin in prošnja.

Č. g. prof. A. Einšpieler so meni blagodušno prepustili vse terjatve do zaostale naročnine na nekdanjega

„Slovenskega Prijatelja“.

Terjatve so uknjižene, pa mnogi č. g. naročniki so med tem časom pomrli, mnogi so se preselili, tako da bi bilo za mene težavno, pozvedeti pri vsakem sedanjo bivališče in poštno postajo. Prosim torej po tej poti vse č. gospode, ki so za „Prijatelja“ še kaj na dolgu, naj mi sami brez terjanja pošljejo vsaj nekoliko te zastale naročnine. Zadovoljen sem, ako dobim za vsaki letnik le po 1 gld.

S spoštovanjem

Filip Haderlap,
vrednik „Mira“.

Loterijske srečke

od 10. oktobra.

Gradec	23	15	37	22	57
Dunaj	72	10	6	58	76

Zgubila se je 30letna žena z imenom Franica Gašperin, rojena Zaletel iz Zatične na Kranjskem, z malo 2letno deklico. Kdor kaj zve o materi in hčerki, naj to naznani njenemu možu Andreju Gašperinu, žebjarju v Železni Kapli na Koroškem.

France Blaznik, slikar v Celovcu (šolske ulice 17) se priporoča č. duhovščini za napravo novih oltarnih slik, križevih potov, Božjih grobov in tudi freško-malarij na zid. Tudi popravlja stare podobe; nareja slikarije v kapelicah, na križih, hišah itd. Vse po najnižji ceni.

Službo organista in cerkvenika išče 27leten, vojaščine prost mož, ki je ob enem tudi krojač. Ime se izvé pri vredništvu „Mira“.

Lepo posestvo na slovenskem Koroškem, v krasni legi je na prodaj. Ima lepo pohištvo s čisto novim hlevom, okoli 60 oralov zemlje, njive, travniki, gozd. Voda napeljana skozi kuhinjo, hlev in na travnik. Veliko mladega sadja. Se prodaja le zavolj tega, ker ima gospodar preobilno drugih opravkov v mestu in se ne more na kmetiji muditi. Cena je 13.000 gld., od katerih se mora najmanj 8 do 9000 precej v gotovini odšteti. Več se izvé pri vredništvu „Mira.“

Dr. Jožef Schell, pravdarski dohtar, ima zdaj svojo kancelijo v Slovenjem Gradcu.

Janez Hafner, pek v Borovljah, vzame fanta v poduk.

Franc Rudholzer, urar v Celovcu na Leonove bukvarne, prodaja in popravlja vsake sorte zlate in srebrne žepne ure, drage ali dober kup, kakor kdo želi; potem ure na stene v izbah in za kuhinje. Zaloga je zmirom velika, da si vsak izbere, kar mu dopade. — Ure se popravljajo po ceni in dobro.

V tretjič pridejo na dražbo:

28. okt. Šlinderjeva kmetija v Dobu, cenjena 4280 gld. pri okr. sodnji v Pliberku.

31. okt. Mančejeva bajta v Dycerkvah (Zweikirchen), cenj. 1059 gld., pri okr. sodnji v Št. Vidu.

5. nov. Kurnikova kmetija v Plešerki, cenjena 6898 gld., pri okr. sod. v Celovcu.